

ἀπελάτης ὁ, Πελοπν. (Λακων.) — ΚΠαλαμ. Ἀσάλ. ἢ 103.

Τὸ μεσν. οὐσ. ἀπελάτης = ὁροφύλαξ τοῦ κράτους.

1) Ἀγωνιστής, πολεμιστής ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἄν.: Ποίημ. Ἐδῶ ἀπελάτες χάνονται καὶ σφάζονται κουρσάροι.

2) Κυνηγὸς ὀρετύων Πελοπν. (Λακων.): Ἀπελάτης ἐν γυνε;

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Ζάκ. κ. ἄ.

ἀπελατίκι τό, ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2, 124 — Λεξ. Μπριγκ. ἀπελατίκι Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. ἀπελατίκιν. Ὁ τύπ. πελατίκι καὶ παρὰ Δουκ. (λ. ἀπελατίκη).

Ρόπαλον σιδηροῦν ἢ ξύλινον, ράβδος ἔνθ' ἄν.: Τὸ ἔργον προῖμα εἶναι μακρὸν σὰν πελατίκι Μάν. Ἐξαπλώθηκε κατὰ σὰν πελατίκι αὐτόθι. Πίσω ἀπὸ τὸ γόνατό του κρύβονταν τὸ κρανένιο ἀπελατίκι του ΚΚρυστάλλ.

ἀπελέκητος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν.) ἀπιλέκ'τους βόρ. ἰδιώμ. ἀπιλέκ'τους Θεσσ. (Τρίκκ.) Λέσβ. ἀπιλέκ'τους Λέσβ. ἀπελέκετος Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) ἀπελέκετος Πόντ. (Ὁφ.) ἀπελέκιστος Πόντ. (Ἀμισ.) ἀπελέκιγος Πελοπν. (Τριφυλ.) ἀπιλέκ'γους Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀπελέκητος.

Α) Κυριολ. 1) Ὁ μὴ πελεκηθεὶς, ἐπὶ ξύλου κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.): Ἀπελέκητο ξύλο κοιν. Ἀκόμανε τὸ ξύλο στέκεται ἀπελέκιστον Ἀμισ. || Γνωμ. Ἄνθρωπος ἀγράμματος ξύλο ἀπελέκητο κοιν.

2) Ἀκατέργαστος, ἄξεστος, ἐπὶ σκληρᾶς ὕλης κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ.): Ἀπελέκητη πέτρα κοιν. Οἱ μαρμαρένιοι Παρθενῶνες εἶναι χτισμένοι ἄνω ἔς ἀπελέκητους βράχους ΚΠαλαμ. Γράμματ. 2, 190.

Β) Μεταφ. 1) Ὁ τραχὺς τοὺς τρόπους, ἄξεστος, ἀπαίδευτος πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.): Ἀπελέκητος ἄνθρωπος πολλαχ. Ἀτὸς ὀλίγον ἀπελέκετος ἔν' Χαλδ. Ἔτσι ἀπόμεινε ἢ αὐστηρῇ ἀπελέκητη χωριάτισσα ΚΧατζόπ. Πύργ. Ἀκροπότ. 10. Συνών. ἀγλούπιστος 2 β, ἀγροϊκητος Β 4, ἀγροϊκος (Ι) 1, χοντρορός, χωριάτης. β) Ἐπὶ λόγου, ἀγροϊκος, τραχὺς Λέσβ.: Ἀπιλέκ'τα λόγια. 2) Ὁ μὴ σωφρονισθεὶς ὑπὸ τῆς πείρας, ἀνόητος, μωρὸς Πόντ. (Ὁφ.)

* **ἀπελπία** ἡ, ἀπορπιά ΑΛασκαράτ. Στιχοεργ. 231 Ἐκ τοῦ ρ. ἀπελπίζω, παρ' ὃ καὶ τύπ. ἀπορπίζω. Ἀπελπισία: Ποίημ.

Λόγια γλυκὰ εἶναι τοῦτα | ποῦ ἤχοῦνε ἔς τὴν καρδιά μου, μὰ ἐγὼ ἔς τὴν ἀπορπιά μου | δὲν τὰ ἔγροικάω ποτέ.

ἀπελπιδομοῖρα ἡ, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπέλπιστος καὶ τοῦ οὐσ. μοῖρα.

Ἡ μείνασα ἀνύμφευτος γυνή.

ἀπέλπιστος ἐπίθ. ΦΠανᾶ Λυρικ. 419

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. ἐλπίδα.

Ἀπηλπισμένος, ἀπελπισ: Ποίημ.

Μόνος ἐγὼ, κατάμονος, | μ' ἔνα χλομὸ φανάρι

μὲ μὲν ἀπέλπιση ματιά | καὶ ὀλότρεμο ποδάρι

ἔς τὸ κοιμητήρι σου ἔρχομαι.

ἀπελπίζω κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ.) ἀπερπίζω Ζάκ.

Κεφαλλ. κ. ἄ. ἀπολπίζω Θήρ. (Οἶα) Ἰθάκ. Μύκ. Πελοπν. (Αἴγ. Ἀρκαδ. Λακων. Λιγούρ.) Σκῦρ. Στερελλ. (Ἀμφ.) Σῦρ. ἀπορπίζω Ἄνδρ. Θήρ. Ἰκαρ. Κρήτ. Κύπρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ. κ. ἄ.) Πελοπν. (Ἀρκαδ. κ. ἄ.) Σίφν. Χίος ἀποφλίζω Πελοπν. (Βούρβουρ.) Μέσ. ἀπιλπίζουμι Λέσβ. (Πάμφιλ.)

ἀπολπίζουμι Σκόπ. ἀπολπίζουμι Πελοπν. (Λακων.) ἀπορπίζουμι Ζάκ. περπίζουμι Νάξ. πορπίζουμι Κύπρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) πορπίζουμι Κύπρ.

Τὸ μεταγν. ἀπελπίζω.

1) Μέσ. καὶ σπανίως ἐνεργ. ἀποβάλλω τὴν ἐλπίδα, ἀπογινώσκω κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ.): Σὲ δύσκολη περιστάσι ἀπελπίζεται. Εἶναι ἄνθρωπος ποῦ ἀπελπίζεται εὐκολα. Ὡς τὸ τέλος ἀπελπίστηκε καὶ τὰ παράτησε. Εἶναι ἀπελπισμένος μὲ τοῖς δουλείας του κοιν. Ἀπελπίστηκε πλεό ἀπὸ τσεῖνονε Μέγαρ. Σὲ πῆρα δὲ ἐραθεῖα κ' εἶσαι πλὴν πορπισμένος Ἀπύρανθ. Ὁ δεῖνα ἀποφλίζεται πῶς δὲ θὰ διοριστῇ Βούρβουρ. Ἰὰ σὺ πά δά, κακορρίζικη, καὶ σὺ μὴν ἀπορπίζεσαι Ἀπύρανθ. || Φρ. Μὴν ἀπελπίζεσαι καὶ ὁ Θεὸς εἶναι μέγας κοιν. || Γνωμ. Τὸ δὲ θάψης μὴν ἀπορπίζης (μὴ ἀπελπίζεσαι διὰ τὴν τύχην ἀσθενοῦς, ἐφόσον δὲν ἔχει ἀποθάνει, καὶ γενικώτερον ἐπὶ προσώπου ἢ πράγματος ἔλπιζε μέχρι τῆς ὑστάτης στιγμῆς) Λεξ. Δημοτ.

Ἐπομονή τοαὶ στόχασι πρέπει κάνεις γιὰ νά 'χη

τοαὶ νὰ μὴν ἀπολπίζεται ὅ,τι καὶ ἀνεῖ τοῦ λάχη

Θήρ. (Οἶα) || Παροιμ. Ἀπελπισμένο παιδί, καλέ μου νοικοκύρι (ὅτι ἀπροσδοκῆτως οἱ κακοὶ γίνονται καλοὶ) Ζάκ. Τ' ἀπελπισμένο κάτεργο ἔς ἀγαθὸ λιμνιῶνα (περὶ τῆς βελτιώσεως τῆς τύχης δυστυχοῦντος. Ἡ παροιμ. καὶ ἀλλαχ. ἐν παραλαγαῖς) ἐνιαχ. || Ἄσμ.

Ποτὲ δὲν ἀπολπίζουμι, μὴ μ' ἀπολπίζης, Θεέ μου, σκέψου πῶς εἶμαι πλάσμα σου, μεγαλοδύναμέ μου Κρήτ.

Ἀπελπισμένος βρίσκομαι σὲ κύματ' ἀφρισμένα

Πελοπν. Τῆς μετοχ. ἀπελπισμένος συνών. ἀνέλπιστος 2, ἀπέλπιστος. 2) Ἐνεργ. κάμνω τινὰ νὰ ἀποβάλλῃ τὴν ἐλπίδα, ἰφέρω ἀπελπισίαν κοιν.: Μᾶς ἀπέλπισε ὁ γιαιρός, ὁ ἄρρωστος εἶναι σοβαρὰ κοιν. Δὲν τοὺς ἀποφλίζουν ἔτσι τοὺς ἄρρωστους Πελοπν. (Βούρβουρ.) Ἰὰ τὰ φαιὰ δέ με κόφτει, ἢ ἀνμασὰ ὅμως μ' ἀπορπίζει (αἱ δαπάναι τῆς ἐνδύσεως) Ἀπύρανθ. || Γνωμ. Οἱ ἄνθρωποι ἀπελπίζουν, μὰ ὁ Θεὸς δὲν ἀπελπίζει (ἢ θεῖα ἀντίληψις σφύζει πολλάκις καὶ ὅπου κατὰ τοὺς ἀνθρώπους δὲν ὑπάρχει σωτηρία) ἄγν. τόπ. Καὶ παθ.: Ἦταν ἀπελπισμένος ἀπὸ τοὺς γιαιροὺς καὶ ὅμως ἔζησε σύννηθ.

ἀπελπισία ἡ, κοιν. ἀπελπισιὰ πολλαχ. ἀπερπισία Ζάκ. Κρήτ. Νάξ. ἀπολπισία Μέγαρ. Πελοπν. (Μάν.) Σῦρ. ἀπολπισιὰ Πελοπν. (Ἀρκαδ.) ἀπολπισιὰ Κρήτ. ἀπορπισία Κρήτ. Σίφν. ἀπορπισιὰ Κάσ. Κρήτ. περπισία Χίος (Πυργ.) πορπισιὰ Κῶς

Τὸ μεσν. οὐσ. ἀπελπισία. Ὁ τύπ. ἀπολπισιὰ καὶ παρὰ Μπουνιαλ. Διήγ. Κρητ. πολέμ. σ. 531 (ἐκδ. ΑΞηρουχ.) «ἐπήρανε ἀπολπισιὰ τὸ πῶς δὲν τοὺς νικοῦνε».

1) Τὸ νὰ χάσῃ κάνεις τὴν ἐλπίδα, ἀπόγνωσις κοιν.: Ἀπὸ τὴν ἀπελπισία του δὲν ξέρει τί κάνει. Βρέθηκε σὲ μεγάλη ἀπελπισία κοιν. Ὁ βασιλεὺς μὲ τὴν πορπισιάν του λείπει τῆς βασιλιῶδας (ἐκ παραμυθ.) Κῶς Μᾶσε φέρασι σὲ τούτη τὴν ἀπορπισιὰ Κρήτ. || Ἄσμ.

Ἐγὼ, μικρή μου, σ' ἀγαπῶ ἀπ' τοῇ καρδιᾶς τὰ φύλλα καὶ τώρα ἐκατήδησα σὲ μὲν ἀπερπισία

Κρήτ. Συνών. ἀπελπισμός. 2) Μετων. ὁ ἀπελπίζων ἄνθρωπος σύννηθ.: Δὲ μᾶς ἀφίνει ἡσυχους, ἀπελπισία εἶναι! || Ποιήμ.

Δὲν εἶν' ἀγέρας, σκέφθηκα, | καὶ σένα ποῦ σὲ δέρνει, ἢ ἀπελπισιὰ σὲ παίρνει | κ' ἢ ἀπονιὰ τοῦ κόσμου!

ΓΒιζυην. ἐν Ἀνθολ. Ἡ Ἀποστολίδ. 44

Μόλις ἡ πρώτη σου φωνὴ ἀπελπισιᾶς ἔγροικέθη, δύστηνη Ἑλλάδα, κ' ἔτοιμο ἦτον τὸ μέγα θῦμα

